

[Ove Munch.]

komme ind på prisen — ikke mælkeprisen i almindelighed, men specielt prisen efter indførelsen af de nye emballageformer. Jeg vil spørge: kan det virkelig være rigtigt, at en papkarton til en liter mælk skal koste 12 øre? Ja, altså ikke 12 øre, men 12 øre mere, end det koster at hælde en liter mælk i en flaske. Det forekommer mig meget besynderligt, hvis det skulle være sådan. Hvis jeg ikke husker meget galt — og det tror jeg ikke jeg gør — så sagde man forud for indførelsen af disse nye emballageformer, at det var en rationalisering, og jeg synes også, man sagde, det skulle betyde en billigørelse. Det strider i hvert fald mod, at det generelt har betydet en forhøjelse på 12 øre, at man gik over til papkartoner. Nu er jeg ikke klar over, præcis hvad det koster at levere mælk i flaske, men når man tænker på, hvor meget det indebærer — transporten af flaskerne frem og tilbage, flaskerne skal rengøres, og rengøringen skal kontrolleres, flaskerne skal fyldes, og så skal der sættes kapsel ovenpå — og når man dertil føjer, at der er en begrænset levetid for disse flasker, så vidt jeg husker holder en flaske gennemsnitlig til 10-20 leverancer, ja, så forekommer det mig mere end mærkværdigt, at det skulle koste mere at levere mælk i papkartoner. Jeg kan ikke frigøre mig for den tanke, at der et eller andet sted må være en urimelig avance. Det er i hvert fald klart, at landmændene får ikke mere for mælken, fordi mejerierne putter den i papkartoner, ismejerierne får ikke større fortjeneste — det fremgår af den betænkning, der foreligger — og engrosmejerierne er jo under en vis kommunal kontrol efter den monopolordning, som findes. Herefter må man nok spørge: hvor kan det så tænkes at der er en sådan urimelig fortjeneste? Ja, jeg ved ikke noget konkret, men jeg kunne på forhånd forestille mig, at der var den mulighed, at selve kartonerne kostede for meget. Jeg er ikke rigtig klar over, hvem der forhandler disse kartoner, hvem der ejer de firmaer, som leverer kartoner. Men hvis man skal opfylde den nævnte § 7, stk. 2, som siger, at mælkeforsyningen skal tilrettelægges således, at der sikres forbrugerne mælk og fløde til de lavest mulige priser, så mener jeg afgjort, at dette problem må tages op i udvalget, for ellers bliver der en modstrid.

Jeg kan heller ikke undlade at komme med en bemærkning om det argument, der blev fremført af hr. Jens Chr. Christensen, som sagde noget om, at en af begrundelserne for at indføre denne nye lov var velstandstigningen; nu spillede prisen en mindre rolle. Man kan naturligvis diskutere, om det er rigtigt, men det er i hvert fald i modstrid med den paragraf, jeg nu har nævnt et par gange.

Noget tilsvarende gælder de betænkkeligheder, der har gjort sig gældende med hensyn til dette, at mælken måske bliver brugt som slagvare. Når man taler om urimelige priser, helt urimelige priser — det var også hr. Jens Chr. Christensen — så er det ejendommeligt, at det skulle forstås som for lave priser.

Fru Dagmar Andreasen var også inde på produktudvikling med hensyn til de nye surmælksprodukter, som forbrugerne jo er meget glade for. Jeg har en forestilling om, at når der er en bremse på fremkomsten af disse nye produkter, så hænger det netop sammen med, at vi har monopolordningerne. Man er bange for, at ét mejeri skal få en fordel fremfor et andet mejeri. Man har vedtaget, at hvert af de tre store monopolmejerier i det storkøbenhavnske område skal have 25,50 pct. af det samlede salg, og det må ikke forskydes.

Der var flere problemer, som jeg må rejse i udvalget, da taletiden er udløbet.

Jeg skal til slut sige, at vi tilsiger velvillig behandling i udvalget og støtter den liberalisering, som er indeholdt i lovforslaget.

Kai Moltke: Jeg må sige, at jeg også for mit vedkommende ikke kan andet end hilse det fremsatte lovforslag som et vist fremskridt, men jeg må samtidig ledsage det med en beklagelse af, at man endnu i tempo er så langt bagud, at man ikke har kunnet komme med en samlet ordning, hvor også spørgsmålet om engrossalget og hele dets organisation blev ordnet samtidig med detailsalget. Jeg kan så meget mere glæde mig over, at man nu får denne liberalisering, som jeg netop i sommer skriftligt efterlyste i handelsministeriet en lempelse af de stive ordninger, som vi har.

Nu rejser der sig — og det er blevet nævnt — uden tvivl visse vanskeligheder for de små mælkeudsalg, som jo i forvejen